HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

כמנגדנא תנא [א]כשהוא מזה אינו מזה על הכפורת אלא כנגד עוביה של כפורת כשהוא מזה למעלה מצדדד ידו למטה וכשהוא מזה למטה מצדדד ידו למעלה מנא הני מילי אמר רב אחא בר יעקב אמר רבי זירא אמר קרא [1]והזה אותו על הכפורת ולפני הכפורת לא יאמר למטה בשעיר דלא צריך דגמר ממטה דפר למה נאמר לאקושי על ללפני מה לפני דלאו על אף על דלאו על אדרבה לא יאמר למעלה בפר דלא צריך דגמר ממעלה דשעיר למה נאמר לאקושי לפני לעל מה על על ממש אף לפני על ממש האי מאי אי אמרת בשלמא למטה דשעיר לאקושי למעלה דפר מיבעי ליה לכדתנא דבי רבי אליעזר בן יעקב [ב]דתנא דבי רבי אליעזר בן יעקב [2]על פני הכפורת קדמה זה בנה אב כל מקום שנאמר פני אינו אלא קדים אלא אי אמרת למעלה דפר לאקושי למטה דשעיר למאי אתא תנו רבנן והזה אתו על הכפורת ולפני הכפורת למדנו כמה למעלה בשעיר אחת למטה בשעיר איני יודע כמה הריני דן נאמרו דמים למטה בפר ונאמרו דמים למטה בשעיר מה למטה בפר שבע אף למטה בשעיר שבע או כלך לדרך זו נאמרו דמים למעלה בשעיר ונאמרו דמים למטה בשעיר מה למעלה בשעיר אחת אף למטה בשעיר אחת נראה למי דומה דנין מטה ממטה ואין דנין מטה מלמעלה אדרבה דנין גופו מגופו ואין דנין גופו מעלמא תלמוד לומר [1]ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר שאין תלמוד לומר כאשר עשה ומה תלמוד לומר כאשר עשה שיהיו כל עשיותיו שוות כשם שלמטה בפר שבע כך למטה בשעיר שבע למדנו כמה למטה בפר ובשעיר שבע למעלה בפר איני יודע כמה והריני דן נאמרו דמים למעלה בשעיר ונאמרו דמים למעלה בפר מה למעלה בשעיר אחת אף למעלה בפר אחת או כלך לדרך זו נאמרו דמים למטה בפר ונאמרו דמים למעלה בפר מה למטה בפר שבע אף למעלה בפר שבע נראה למי דומה דנין מעלה ממעלה ואין דנין מעלה ממטה אדרבה דנין גופו מגופו ואין דנין גופו מעלמא תלמוד לומר ועשה את דמו כאשר עשה שאין תלמוד לומר כאשר עשה ומה ת"ל כאשר עשה שיהיו כל עשיותיו שוות כשם שלמטה בפר שבע כך למטה בשעיר שבע וכשם שלמעלה בשעיר אחת כך למעלה בפר אחת: אחת אחת ואחת אחת ושתים: [ב]ת"ר [ג]אחת אחת ואחת אחת ושתים אחת ושלש אחת וארבע אחת וחמש אחת וששׁ אחת ושבע דברי רבי [ג]מאיר ר' יהודה אומר אחת אחת ואחת שתים ואחת שלש ואחת ארבע ואחת חמש ואחת שׁש ואחת שבע ואחת ולא פליגי [ד]מר כי אתריה ומר כי אתריה דכולי עלמא מיהת הזאה ראשונה צריכה מנין עם כל אחת ואחת מאי טעמא רבי אלעזר אמר [ג]שלא יטעה בהזאות רבי יוחנן אמר אמר קרא [2]ולפני הכפורת יזה שאין תלמוד לומר יזה ומה ת"ל יזה לימד על הזאה ראשונה שצריכה מנין עם כל אחת ואחת מאי בינייהו איכא בינייהו דלא מנה ולא טעה: יצא והניחו על כן הזהב שבהיכל: [ה]תנן התם רבי יהודה אומר [ו]לא היו שופרות לקיני חובה מפני התערובות מאי מפני התערובות אמר רב יוסף מפני תערובת חובה בנדבה אמר ליה אביי ונעביד תרי ונכתוב עלייהו הי דחובה והי דנדבה רבי יהודה ליה

אלא אי אמרת למעלה דפר לאקושי כו'. ואם תאמר ומנלן דאחת למעלה דפר לא נגע אלימא מהיקש דשעיר כדלקמן והא שעיר גופיה גמר בהיקשא דאיתקש על ללפני ודבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש וי"ל גילוי מילתא הוא דעל דהכא כדהתם אי נמי כיון דאשכחן דעל דשעיר לאו דווקא מקשינן נמי גבי פר על ללפני:

מפני תערובת חובה בנדבה. אבל תערובת חובה בחובה ליכא למיחש שיקח מקצת ממעות רחל ומקצת ממעות לאה ויקריב בשביל לאה דאפשר דכל אחת צורכת מעותיה לעצמה ונותנת בשופר וכך עושין לרבנן דרבי יהודה דסבירא להו שופרות היו לקיני חובה וכשהכהן לוקח מכל צרור קן אחד מקריב כל קן וקן לשם מי שהוא:

מפני תערובת חובה בנדבה. אין להקשות לומר איפכא לא היו שופרות לנדבה מפני התערובות אבל לחובה תקנו שופרות די"ל דלנדבה נפישי ועוד דזימנין שלא היו מקריבין נדבה ימים רבים כשלא היה המזבח בטל ובתוך כך היו שומרים מעות הנדבה להכי צריכי שופר אבל חובה יכולין להקריב לאלתר: קיינן

אחת למטה בשעיר ואחת למעלה בפר לא נגע אלימא מהיקש דשעיר כדלקמן והא שעיר גופיה גמר בהיקשא דאיתקש על ללפני ודבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש וי"ל גילוי מילתא הוא דעל דהכא כדהתם אי נמי כיון דאשכחן דעל דשעיר לאו דווקא מקשינן נמי גבי פר על ללפני:

מפני תערובת חובה בנדבה. אבל תערובת חובה בחובה ליכא למיחש שיקח מקצת ממעות רחל ומקצת ממעות לאה ויקריב בשביל לאה דאפשר דכל אחת צורכת מעותיה לעצמה ונותנת בשופר וכך עושין לרבנן דרבי יהודה דסבירא להו שופרות היו לקיני חובה וכשהכהן לוקח מכל צרור קן אחד מקריב כל קן וקן לשם מי שהוא:

מפני תערובת חובה בנדבה. אין להקשות לומר איפכא לא היו שופרות לנדבה מפני התערובות אבל לחובה תקנו שופרות די"ל דלנדבה נפישי ועוד דזימנין שלא היו מקריבין נדבה ימים רבים כשלא היה המזבח בטל ובתוך כך היו שומרים מעות הנדבה להכי צריכי שופר אבל חובה יכולין להקריב לאלתר: קיינן

כמנגדנא. כמלה בלועה שמתחיל מן הכתפים ומכה והולך למטה: **אינו מזה על הכפורת.** על גגה אלא כנגד עוביה ולא היו דמיס נוגעין בה: **כשהוא מזה.** אחת למעלה מצדד גב ידו למטה ומזה כלפי למעלה וכשהוא מזה כשבע למטה מצדד ידו למעלה ומזה למול פניו אחת גבוהה ואחת בנמוך הימנה וכולן נופלות לארץ: **מנא הני מילי.** דאינו מזה על הכפורת אותן שתים אחת של מעלה בפר ואחת של מעלה בשעיר על גג הכפורת ממש: **לא יאמר למטה בשעיר.** לא יאמר ולפני הכפורת דהיינו למטה דשעיר דכתיב ביה והזה אותו על הכפורת ולפני הכפורת אלא צריך דסוף סוף גמר ממטה דפר שהרי לא פירש בו כמה הזאות וילפינן ליה לקמן ממטה דפר דכתיב ביה ולפני הכפורת יזה שבע פעמים וכיון דסוף סוף גמר מייה ליתמוך קרא מייה וליגמרה לכולה מילתא דמטה דשעיר ממטה דפר דאיתקוש להדדי דכתיב ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר דבשלמא למעלה דידיה איצטריך דמפורש בו אחת דכתיב והזה אותו על הכפורת ואותו מדא משמע ובמעלה דפר לא פירש אחת: **נמה נאמר.** למטה דשעיר לאקושי ליה מעלה דשעיר ולומר על הכפורת כלפי הכפורת מה לפני דלאו ממש נוגע בכפורת דהא לפני על האדץ משמע אף על גב דלא ממש נוגע בכפורת אלא לענין שיהא מצדד ידו למטה: **אדרבה לא יאמר למעלה בפר דלא צריך.** דסוף סוף גמר לקמן ממעלה דשעיר שפירש בו אחת: **נמה נאמר לאקושי.** לפני דפר לעל דפר שהמופנה בא ללמד: **מה על על ממש.** דהא על פני הכפורת כתיב אף לפני על ממש שיהו דמיס נוגעים בעביה של כפורת: **אי אמרת בשלמא למטה דשעיר לאקושי.** כדאמרן למעלה דפר דקשיא לך לא יאמר מיבעי ליה לכדתניא וכו': **למדנו למעלה בשעיר אחת.** דאותו אחת משמע: **שאין תלמוד לומר וכו'.** שהרי אף כאן פורש והזה ועל ולפני: **מר כי אתריה וכו'.** באתריה דרבי מאיר מונין מנין כלל תחילה ואחר כך פרט כגון עשרים ואחת עשרים ושתים ובאתריה דרבי יהודה פרט תחילה שתים ועשרים שלש ועשרים: **שלא יטעה.** שיהא לו שהות בשתיים לתת לבו למנין שלא יטעה: **לימד על הזאה וכו'.** וכתיבא חוקה לעיכובא: **לא היו שופרות לקיני חובה.** שופר לתת לתוכו מעות מי שעליו קן חובה של זב וזבה ויולדת או מעות מקדש כשם שהיו שופרות לקן נדבה כדתניא לקמן בשמעתין [ו] והכהנים לוקחין במעות קיינן ומקריבין אותן: **מפני תערובת חובה בנדבה.** שמא יתחלף שופר בשופר ויקריב ממעות שופר החובה נדבה או משל נדבה חובה ותיפסל שהחובה אחת לחטאת ואחת לעולה והנדבה כולן עולות ואין מעשה עולה ומעשה חטאת שוין: **לית**

אלא אי אמרת למעלה דפר לאקושי כו'. ואם תאמר ומנלן דאחת למעלה דפר לא נגע אלימא מהיקש דשעיר כדלקמן והא שעיר גופיה גמר בהיקשא דאיתקש על ללפני ודבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש וי"ל גילוי מילתא הוא דעל דהכא כדהתם אי נמי כיון דאשכחן דעל דשעיר לאו דווקא מקשינן נמי גבי פר על ללפני:

מפני תערובת חובה בנדבה. ודחינן האי מאי אי אמרת למטה דשעיר לאקושי, ולמדנו שאין זה למעלה ממש, לא בזה ולא בזה שהקישן הכתוב זה [לזה], ולמה בא למעלה דפר, ללמד שכל מקום שנאמר פני קדמה הוא, ואינו אלא פני המזרח ממש. אלא אי אמרת למעלה דפר להקשה וללמד כי כל מקום שכתוב בו על, למעלה ממש היו, וכל מקום שכתוב בו לפני, למטה ממש הוא, ותרווייהו על גופא של כפורת, כבר למד זה מזה כמו שאמרנו למטה דשעיר למה לי, אלא ודאי למטה להיקישא. ועמדה ההלכה כי כל ההזאות במקום אחד הן והכל בקרקע. ת"ר והזה אותו על הכפרת וגו'. דייקינן דוקיא דקרא מדכתיב אותו, דלא הוה צריך ליה אותו ש"מ כי הזאה אחת בלבד מזין ממנו למעלה. הנה מצאנו מפורש בשעיר למעלה הזאה אחת, ומצאנו למטה בפר שבע הזאות, שנאמר ולפני הכפורת יזה שבע פעמים, וגמרי מהדדי דהא הקישן הכתוב כו' עד ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר שיהו כל עשיותיו

בבנדבה. וא"ת בשל חובה עצמו אינה אינה עצמו אינה אינה אינה